

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

17 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte
Judecători

Timofti Vladimir
Țurcan Anatolie
Cobzac Elena

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului Cernitu Ion, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 martie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe

*Cernitu Ion xxxx, născut la xxxx, domiciliat în
xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.12.2017 – 19.03.2018;

Instanța de apel: 19.04.2019 – 30.06.2020;

Instanța de recurs: 22.09.2020 – 17.03.2021.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 martie 2018, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, inculpatul Cernitu Ion a fost recunoscut și condamnat în baza art.217 alin.(2) Cod penal la pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale.

S-a respins cerința procurorului Felicia Mîțu privind încasarea de la Cernitu Ion Constantin a sumei de 1 247,00 lei în calitate de cheltuieli judiciare ca fiind neîntemeiată.

A fost hotărâtă soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, inculpatul Cernitu Ion în timpul și în circumstanțe nestabilite de către organul de urmărire penală, intenționat, știind cu certitudine că circulația substanțelor narcotice este interzisă, a intrat în posesia substanței stupefiante, pe care ilegal fără scop de înstrăinare o păstra asupra sa până la data de 20 iunie 2018.

La data de 20 iunie 2018, aproximativ la orele 15:10, inculpatul Cernitu Ion, aflându-se în autoturismul de model „Xxxxxx”, cu n/î XXXXXX, parcat la intersecția străzilor Colina Veche cu stradela Molocanilor, mun. Chișinău, împreună cu Parvan Serghei, Postolachi Ion și Sviridov Alexandru (cauza în privința căroră a fost disjungată într-o altă procedură), fiind suspectat de către echipajul BRO al DP mun. Chișinău, ca având un comportament suspicios, a fost rugat să iasă din autoturismul menționat și să se documenteze. Ulterior, în cadrul cercetării automobilului de model „Xxxxxx”, cu n/î XXXXXX, au fost depistate și ridicate o folie de staniol cu depuneri de substanță de culoare gălbuie, patru pachete de tip zip-lock din polimer cu câte o substanță, dintre care două cu aspect de praf de culoare bej, una cu aspect de granule de culoare albă și alta solid-umedă de culoare cafenie și un cântar electric, care au fost expediate pentru efectuarea constatării chimice.

Conform Raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/l-R-3221 din 07 august 2018 al CTCEJ al DTCEJ Centru al IGP, în depunerile de substanță de culoare gălbuie de pe suprafața foliei de staniol, în cele două substanțe cu aspect de praf de culoare bej, precum și în substanța solid-umedă de culoare cafenie s-a depistat PVP(C/15,H/21NO) care se atribuie la substanțele stupefiante, în cantitate de 0,339 g., ceea ce conform Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitatea acestora, aprobate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.79 din 32 ianuarie 2006, constituie cantități mari.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Cernitu Ion a comis infracțiunea prevăzută de art.217 alin.(2) Cod penal - adică circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicilor sau analogii acestora, tară scop de înstrăinare, după semnele calificative: procurarea și păstrarea drogurilor în proporții mari, fără scop de înstrăinare.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. Procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Centru, Mîțu Felicia, care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea încasării cheltuielilor judiciare, rejudecarea cauzei, cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu dispunerea încasării de la inculpatul Cernitu Ion în contul bugetului de stat, a cheltuielilor judiciare în sumă de 1 680,00 lei,

În susținerea apelului, procurorul a invocat că cheltuielile judiciare înaintate de acuzatorul de stat, sunt formate din efectuarea expertizei chimice a substanței narcotice în sumă de 1 680 lei.

Reieșind din sentința de condamnare a instanței de fond din 19 martie 2019, în partea rezolutivă a acesteia, instanța de judecată a ajuns la concluzia că solicitarea procurorului, privind încasarea cheltuielilor judiciare este neîntemeiată și a dispus respingerea acesteia, făcând trimitere la prevederile art.227 alin. (1) din Codul de procedură penală, potrivit cărora cheltuielile judiciare sunt cheltuieli suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Alin. (3) al 3 aceluiași articol prevede că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Deși, instanța de judecată menționează în sentință, că conform prevederile art.229 alin.(1) Cod procedură penală, cheltuielile judiciare pot fi suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată în sentința din 19 martie 2019, nu a dispus fie încasarea cheltuielilor judiciare din contul persoanei condamnate (Cernitu Ion) fie trecerea în contul statului a cheltuitelor judiciare.

3.2. Avocatul Pruteanu Natalia, în numele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care inculpatului Cernitu Ion, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art.217 alin.(2) Cod penal, să-i fie aplicate prevederile art.55 alin.(2) lit. a) Cod penal sau să fie micșorat cuantumul pedepsei stabilite prin sentința instanței de fond până la limita minimă a acesteia.

În susținerea apelului, avocatul a invocat că:

- infracțiunea încriminată inculpatului prevede o pedeapsă maximă eu închisoare pe un termen de până la 1 an, infracțiune care în temeiul prevederilor art.16 alin.(2) Cod penal;

- infracțiunea încriminată inculpatului se califică drept infracțiune ușoară „, infracțiuni ușoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de până la 2 ani inclusiv;

- a săvârșit o infracțiune pentru prima oară;

- infracțiunea prevăzută la art.217 alin.(2) Cod penal nu se regăsește în lista exhaustivă din conținutul alin.(1) art.55 Cod penal;

- și-a recunoscut vina, condiție indispensabilă examinării cauzei în procedură simplificată;

- prin infracțiune nu a fost cauzat prejudiciu;

- luând în considerare personalitatea inculpatului, corectarea lui este posibilă fără a fi supus răspunderii penale (persoană liniștită, fără încălcări contravenționale, student);

- dispozitivul sentinței este în contradicție cu partea motivată a sentinței, în dispozitiv nu este indicată cifra de 300 u/c dar 500 u/c.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2020, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Cernitu Ion de săvârșirea infracțiunii imputate.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că, analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, n-a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, nu poate fi reținută o altă situație de fapt decât cea reținută de către prima instanță.

Referitor la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, instanța de apel a menționat că instanța de fond la soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsa penală, a acordat deplină eficiență prevederilor art. art.7, 16, 55, 61, 64, 75 și 79 Cod penal și celor ale articolului 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

În sentință se cuprind datele privind persoana inculpatului și circumstanțele care influențează asupra pedepsei, astfel prima instanță motivat a stabilit categoria și măsura de pedeapsă, relevând în cuprinsul sentinței circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunii săvârșite și, în așa mod, corect a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se v-a asigura prin aplicarea amenzii, în quantumul respectiv.

Instanța de apel a apreciat ca fiind nefondate argumentele apărătorului ce vizează recalificarea faptei și aplicarea prevederilor art.55 alin.(2), lit. a) Cod penal, menționând că primă instanță just a stabilit că corectarea inculpatului nu este posibilă fără a fi supus răspunderii penale.

Instanța de apel a considerat că, aplicarea unei amenzi penale inculpatului reprezintă o individualizare corectă a pedepsei, în raport cu gradul de pericol social al infracțiunii analizate, dar și cu circumstanțele personale ale inculpatului și va duce la atingerea deplină a scopurilor legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului în vederea neadmiterii pe viitor a căror va încălcări a ordinii de drept.

Referitor la argumentele invocate de procuror în partea cheltuielile judiciare, instanța de apel a menționat că cheltuielile judiciare invocate de procuror reprezintă plata pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-4141 din 08.11.2018 - 1680 lei (vol. I, f. d. 144-153).

Conform prevederilor art.143 alin.(1), pct.2) și 6) Cod de procedură penală expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru alte cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

Conform prevederilor art.229 alin.(1) Cod de procedură penală conectate la prevederile art.227 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Totodată, potrivit art.75 alin.(3) din Legea nr.68 din 14 aprilie 2016 „ Cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar” (în vigoare din 10 decembrie 2016), în cauzele penale cheltuielile pentru efectuarea expertizei sânt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art.142 alin. (2) Cod de procedură penală.

Cazurile de excepție, prevăzute la art.142 alin. (2) Cod de procedură penală, sunt legate de cererile despre efectuarea expertizei, înaintate de părțile procesului penal, din inițiativă proprie și pe cont propriu. Prin urmare, prin prisma normelor de drept enunțate, în cazul în care se efectuează expertiza judiciară, plata respectivă se face de ordonatorul acestei expertize din bugetul alocat.

5. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de apel, invocând ca temei de casare prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului Cernitu Ion a declarat recurs ordinar, solicitând casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea în aceasta parte a unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță prin care Cernitu Ion, fiind recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art.217 alin.(2) Cod penal, să-i fie aplicate prevederile art.55 alin.(2) lit. a) Cod penal sau să fie micșorat quantumul pedepsei stabilit prin sentință până la limita minimă a acesteia.

5.1. În motivarea recursului, recurentul a invocat că:

- instanță de fond a motivat aplicarea unei amenzi în quantum de 300 u/c, ca ulterior prin dispozitiv sa-i fie aplicată o amenda de 500 u/c.

- instanță de apel nu s-a expus deloc asupra divergențelor dintre partea motivata a sentinței si dispozitiv, rezumându-se a constata că este solidara cu concluziile primei instanțe;

- instanța de fond nu a motivat respingerea argumentelor apărării prin care s-a solicitat aplicarea prevederilor art.55 Cod penal, or în speță sânt întrunite toate condițiile legale: infracțiunea încriminată inculpatului prevede o pedeapsă maximă cu închisoare pe un termen de până la 1 an, infracțiune care în temeiul prevederilor art.16 alin.(2) Cod penal, se califică drept infracțiune ușoară; Cernitu Ion a săvârșit pentru prima oara infracțiune; infracțiunea prevăzută la art.217 alin.(2) Cod penal nu se regăsește în lista exhaustivă din conținutul alin.1 art.55 Cod penal; Cernitu Ion si-a recunoscut vina, condiție indispensabilă examinării cauzei în procedură simplificată; prin infracțiune nu a fost cauzat prejudiciu; luând în considerare personalitatea

inculpatului, corectarea lui este posibilă fără a fi supus răspunderii penale (persoană liniștită, fără încălcări contravenționale, student);

- instanță de apel a motivat respingerea aplicării art.55 Cod penal prin faptul că, instanță de fond a calificat corect acțiunile inculpatului, cauza a fost examinată în procedura simplificată și nu sunt temeiuri de declarare nulă a probelor sau de nulitate procesuală, pentru a recalifica acțiunile, dar nu s-a cerut recalificarea acțiunilor. S-a solicitat numai eliberarea de răspundere penală cu aplicarea răspunderii contravenționale, nu a contestat calificarea acțiunilor inculpatului Cernitu Ion, iar pentru aplicarea prevederilor art.55 Cod penal nu este necesară o recalificare a acțiunilor.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că partea apărării indică în calitate de temei pentru declararea recursului ordinar, prevederile pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Colegiul penal atestă că criticile și solicitările acestuia se limitează la opinia privind necesitatea aplicării prevederilor art.55 Cod penal în privința inculpatului Cernitu Ion, care se referă în esență la prevederile art.427 alin. (1) pct.10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse

recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând argumentele recursului în raport cu soluțiile instanțelor de grad inferior de jurisdicție, Colegiul penal conchide că aceste instanțe au acordat deplină eficiență prevederilor art.art.6, 7, 61, 75 Cod penal, au ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală, și în consecință au motivat corespunzător respingerea aplicării prevederilor art.55 Cod penal.

În acest context, Colegiul penal menționează că, potrivit art.55 alin.(1) Cod penal, persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, cu excepția infracțiunilor prevăzute la art.181¹, 256, 264 alin.(2), 264¹, 303, 314, 326 alin.(1¹), 328 alin.(1), 332 alin.(1), 333 alin. (1), 334 alin.(1) și (2), 335 alin.(1) și art.335¹ alin.(1) Cod penal, poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Aplicarea liberării de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, nu este o obligație, dar un drept discreționar al instanței de judecată, or, instanța urmează să constate cumulativ că persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, cu excepțiile prevăzute la alin.(1) art.55 Cod penal, și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune, și nu în ultimul rând stabilindu-se că corectarea inculpatului este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

La acest capitol, Colegiul penal evidențiază faptul că, recunoașterea vinovăției și căința sinceră manifestată de inculpat, nu poate echivala cu faptul că corectarea și reeducarea acestuia este posibilă în condițiile liberării de răspundere penală, deoarece acest fapt urmează a fi constatat în coraport cu toate datele din dosarul penal, or, inculpatul a comis o infracțiune cu intenție, care nu poate fi considerată ca o faptă accidentală în viața acestuia, dar reprezintă intenția directă și conștientă a inculpatului, care recurgând la comiterea faptei infracționale, și-a asumat și consecințele care pot surveni.

În aceste circumstanțe Colegiul penal reține că, concluzia instanțelor de fond privind tragerea la răspundere penală cu stabilirea pedepsei penale corespunzătoare este corectă și motivată în raport cu toate circumstanțele invocate de către partea apărării în recursul declarat, or, recunoașterea vinei a condiționat examinarea cauzei penale în baza art.364¹ Cod procedură penală, ca urmare fiind reduse limitele pedepsei.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma argumentelor din recurs, Colegiul penal conchide că motivele la care a făcut referire recurentul în vederea susținerii

oportunității aplicării art.55 Cod penal, nu și-au găsit confirmare, iar pedeapsa aplicată de prima instanță și menținută de către instanța de apel este legală, întemeiată și corespunde noilor limite stabilite prin aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, careva erori în acest sens nefiind constatate.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei nu a comis erori de drept, care ar constitui necesitatea casării deciziei emise, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului Cernitu Ion, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului Cernitu Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe *Cernitu Ion xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 15 aprilie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena